

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie założenia szkoły sadowniczej we wschodniej części kraju.

Wysoki Sejmie!

Komisya gospodarstwa krajowego podziela w zupełności powody, które skłoniły Wydział krajowy do postawienia wniosku w celu założenia szkoły sadowniczej w południowo-wschodniej części kraju, mianowicie w Zaleszczykach lub tychże najbliższem sąsiedztwie.

Okoliczność, że w powiecie zaleszczyckim od lat dawnych mieszkańcy, chociaż nieumiejętnie, zajmują się hodowlą szlachetnych gatunków drzew i krzewów owocowych wszelkiego rodzaju i że obecnie już produkują takowe (morele, brzoskwinie i winną latorośl) nawet na eksport, — ta okoliczność przekonuje komisję gospodarstwa krajowego, iż tak klimat łagodny tej okolicy jakoteż odpowiednia gleba i położenie pozwoliłyby na umiejętną hodowlę drzew owocowych.

Wydział krajowy poczynił dotychczas o tyle przygotowawcze kroki ku założeniu szkoły sadowniczej, że w tej sprawie zasięgnął opinii u Komitetu Towarzystwa gospodarskiego i Oddziałów powiatowych jakoteż i u Wydziałów powiatowych: borszczowskiego, śniatyńskiego, kossowskiego i zaleszczyckiego. Z relacy pomienionych Reprezentacyi wynika, że takowe nietylko zgodziły się w zasadzie na potrzebę i pożyteczność zaopiekowania się sadownictwem w tych okolicach, ale oświadczyły nadto gotowość przyjścia z pomocą materyalną, gdyby w którymkolwiekbądź z wymienionych powiatów Wydział krajowy zdecydował się przystąpić do założenia pomienionej szkoły. Największą pomoc materyalną obiecała przysporzyć Rada powiatowa w Zaleszczykach, ofiarując na posiedzeniu swem z dnia 15. lipca 1895 r. przyczynić się do kosztów założenia pomienionej szkoły kwotą 2500 zł., płatnych w pięciu ratach rocznych po 500 zł. w. a. Również Rada gminna zaleszczycka zobowiązała się złożyć na ten cel kwotę 500 zł., płatnych w pięciu latach (po 100 zł.), a właściciel Zaleszczyk, p. Seweryn baron Brunicki, złożył oświadczenie, iż odstępuje wszystkie ogrody dworskie na cele powyższe.

Nadto wysłany na miejsce przez Wydział krajowy kierownik szkoły ogrodniczej w Tarnowie, p. Wojciech Maciaszek, skonstatował na miejscu, iż mianowicie okolica Zaleszczyk nadaje się najbardziej do założenia szkoły sadowniczej o kierunku praktycznym, to znaczy, by uczniowie tej szkoły, czy dochodzący praktykańci nie tylko nauczyli się hodowli drzew i krzewów owocowych, ale także przechowywania i zużytkowania owoców,— by rozszedłszy się po kraju propagowali zamiłowanie do sadownictwa, uczyli umiejętnej hodowli drzew i tym sposobem przyczynili się do podniesienia tej zaniedbanej gałęzi gospodarstwa krajowego. — Chociaż Wydział krajowy wnosi li tylko założenie szkoły sadowniczej, to Komisya gospodarstwa krajowego czuje się w obowiązku zwrócić uwagę Wydziału krajowego na to, czyby nie było rzeczą odpowiednią przy szkole sadowniczej założyć również szkołę warzywną dla kultury jarzyn wszelkiego rodzaju, które prawdopodobnie w tych klimatycznych stosunkach, jakie posiada powiat zaleszczycki, udawałyby się jak najlepiej, a to tem bardziej, że szkoła sadownicza nie nastręczałaby dostatecznego przedmiotu do nauki uczniom i że przeto uczniowie ci mogliby być również zajęci nauką umiejętnej uprawy warzyw.

Komisya gospodarstwa krajowego, podobnie jak i Wydział krajowy, nie uważa poczynionych kroków przedwstępnych do założenia wymienionej szkoły sadowniczej jako ukończone i dlatego też przyjmuje wniosek Wydziału krajowego tej treści:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm, uznając potrzebę założenia szkoły sadowniczej — względnie sadowniczo-warzywnej — w południowo-wschodniej części kraju, poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał dokładnie, w której miejscowości szkoła taka powstaćby mogła i wyniki tych badań wraz z projektem statutu organizacyjnego, obliczeniem kosztów założenia i rocznego utrzymania tej szkoły przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej.

Polanowski

Przewodniczący.

Wachnianin

Sprawozdawca.